

Βρυξέλλες, 13 Μαΐου 2024
(OR. en)

9804/24

**Διοργανικός φάκελος:
2023/0405(NLE)**

EDUC 166
JEUN 108
SPORT 52
SOC 353
EMPL 202
COMPET 538
RECH 222

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Σύσταση του Συμβουλίου «Η Ευρώπη σε κίνηση» — ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας για όλους

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες η ως άνω σύσταση, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο (Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός) κατά τη σύνοδό του στις 13 Μαΐου 2024.

Σύσταση του Συμβουλίου

**«Η Ευρώπη σε κίνηση» — ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας για όλους
(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα άρθρα 165 και 166,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. Στη Διακήρυξη της Ρώμης της 25ης Μαρτίου 2017, οι ηγέτες της ΕΕ δήλωσαν ότι θα καταβάλουν προσπάθειες για να υλοποιήσουν μια Ένωση όπου οι νέοι θα λαμβάνουν την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση και κατάρτιση και θα μπορούν να σπουδάζουν και να αναζητούν εργασία σε όλη την ήπειρο.
2. Η μαθησιακή κινητικότητα έχει αποδειχθεί εξαιρετικά πολύτιμη για να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι τις ικανότητες¹ που απαιτούνται για την προσωπική, εκπαιδευτική και επαγγελματική εξέλιξη. Οι διασυνοριακές εμπειρίες μάθησης αυξάνουν τη διαπολιτισμική κατανόηση και συμβάλλουν στην προώθηση μιας κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας. Η οργάνωση της μαθησιακής κινητικότητας, τόσο της εισερχόμενης όσο και της εξερχόμενης, είναι επίσης ισχυρό κίνητρο για τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και για τους παρόχους μη τυπικής και άτυπης μάθησης, ώστε να βελτιώσουν την ποιότητα της προσφερόμενης μάθησης.

¹ Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (ΕΕ C 189 της 4.6.2018, σ. 1), οι ικανότητες ορίζονται ως συνδυασμός γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων.

3. Η μαθησιακή κινητικότητα είναι σημαντική για την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων στην ΕΕ, ιδίως των ελλείψεων των δεξιοτήτων που είναι αναγκαίες για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για τη μετάβαση των εκπαιδευομένων στην αγορά εργασίας. Η μάθηση στον χώρο εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των περιόδων που διανύονται σε άλλη χώρα, αποφέρει οφέλη για την απόκτηση δεξιοτήτων και την απασχολησιμότητα.
4. Η παροχή ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας για όλους είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία 2019-2027. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025² εξαγγέλθηκε η επικαιροποίηση του πλαισίου μαθησιακής κινητικότητας³ και η ανάπτυξη πλαισίου πολιτικής για τη μαθησιακή κινητικότητα των εκπαιδευτικών, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε περισσότερους εκπαιδευομένους και εκπαιδευτικούς να επωφεληθούν από την κινητικότητα. Η παρούσα σύσταση επικαιροποιεί τη σύσταση του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2011 «Νεολαία σε κίνηση» – Προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας των νέων, προκειμένου να ενισχύσει τις διατάξεις της, να επεκτείνει τις ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας —από τους νέους έως τους εκπαιδευομένους κάθε ηλικίας, τους εκπαιδευτές και το προσωπικό —και να εξετάσει νέα μοντέλα μάθησης, συμπεριλαμβανομένης της μικτής μάθησης.
5. Το ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)⁴ έθεσε ως μία από τις στρατηγικές του προτεραιότητες να γίνουν η διά βίου μάθηση και η κινητικότητα πραγματικότητα για όλους. Στο ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης: Με το βλέμμα στο 2025 και πέραν αυτού⁵ τονίστηκε ότι ο προσδιορισμός και η άρση των παραγόντων που εξακολουθούν να εμποδίζουν τη μαθησιακή και τη διδακτική κινητικότητα με παράλληλη ενθάρρυνση της συμπεριληπτικής, βιώσιμης και ισόρροπης κινητικότητας, έχουν καίρια σημασία για την πλήρη υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης.

² COM(2020) 625 final.

³ Όπως καθορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2011 «Νεολαία σε κίνηση» – Προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας των νέων, ΕΕ C 199 της 7.7.2011, σ. 1.

⁴ ΕΕ C 66 της 26.2.2021, σ. 1.

⁵ ΕΕ C 185 της 26.5.2023, σ. 35.

6. Τα στοιχεία που συλλέγονται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) αποκαλύπτουν ότι οι χώρες πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους όσον αφορά την παροχή ολοκληρωμένης στήριξης στην κινητικότητα των εκπαιδευομένων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK), ιδίως για τους μαθητευομένους. Η ανάλυση των εθνικών σχεδίων εφαρμογής⁶ που εκπονήθηκαν με βάση τη σύσταση του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα⁷ δείχνει ότι μόνο περίπου τα μισά από τα κράτη μέλη έδωσαν προτεραιότητα σε μέτρα για την ενίσχυση της κινητικότητας στην EEK.
7. Η ανάλυση⁸ της εφαρμογής της σύστασης του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2018, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας⁹, καθώς και τα στοιχεία του Cedefop¹⁰, δείχνουν ότι η κινητικότητα των μαθητευομένων εξακολουθεί να είναι ανεπαρκώς ανεπτυγμένη και ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να καταστεί δυνατή η συμμετοχή των μαθητευομένων σε ανταλλαγές κινητικότητας.
8. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ενίσχυση της κινητικότητας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, και ιδίως της ευρωπαϊκής κινητικότητας, κατά την αρχική και ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση και κατάρτισή τους¹¹ ζητήθηκε η προώθηση και η επέκταση της κινητικότητας, ώστε να καταστεί κοινό χαρακτηριστικό της κατάρτισης και της σταδιοδρομίας των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών.

⁶ Cedefop, *Working together towards attractive, inclusive, innovative, agile and flexible VET* (Συνεργασία με στόχο την ελκυστική, συμπεριληπτική, καινοτόμο, δυναμική και ευέλικτη EEK), ενημερωτικό σημείωμα του Cedefop, 2023.

⁷ EE C 417 της 2.12.2020, σ. 1.

⁸ Εφαρμογή στην πράξη του ευρωπαϊκού πλαισίου για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας - εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου από τα κράτη μέλη, SWD (2021) 230 final.

⁹ EE C 153 της 2.5.2018, σ. 1.

¹⁰ Cedefop, *Enablers and disablers of cross-border long-term apprentice mobility: evidence from country- and project-level investigations* (Ευνοϊκοί παράγοντες και εμπόδια για τη διασυνοριακή μακροπρόθεσμη κινητικότητα των μαθητευομένων: στοιχεία από έρευνες σε επίπεδο χωρών και έργων), Cedefop σειρά αναφοράς αριθ. 120, Υπηρεσία Εκδόσεων, Λουξεμβούργο, 2021.

¹¹ EE C 167 της 21.4.2022, σ. 2.

9. Η ανάλυση της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία¹² δείχνει ότι απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες για να διασφαλιστεί ότι όλοι οι νέοι και οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας είναι σε θέση να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε ευκαιρίες κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένου του εθελοντισμού στον τομέα της κοινωνίας των πολιτών. Χρειάζονται περαιτέρω εργασίες για αποτελεσματικά συστήματα επικύρωσης των ικανοτήτων που αποκτώνται μέσω της μη τυπικής και της άτυπης μαθησιακής κινητικότητας, σε συνέργεια με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022, σχετικά με την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹³.
10. Η έλλειψη ικανοτήτων στον τομέα των ξένων γλωσσών εξακολουθεί να αποτελεί εμπόδιο για τη συμμετοχή σε εμπειρίες μαθησιακής κινητικότητας, σπουδές και εργασία στο εξωτερικό, καθώς και για την πλήρη εξοικείωση με την πολιτιστική πολυμορφία της Ευρώπης. Παράλληλα, η προώθηση της διδασκαλίας και της εκμάθησης ξένων γλωσσών, καθώς και η προσφορά μαθημάτων σε μια ξένη γλώσσα, μπορούν να ενθαρρύνουν τους εκπαιδευομένους από άλλες χώρες να συμμετάσχουν στη μαθησιακή κινητικότητα. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να αξιοποιηθούν οι ψηφιακές τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης (TN).

¹² Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία (2019-2021), SWD(2021) 286 final.

¹³ ΕΕ C 157 της 11.4.2022, σ. 1.

11. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με περαιτέρω μέτρα για την υλοποίηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης¹⁴, τα οποία βασίστηκαν στην έκθεση για την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό¹⁵, αναφέρεται ότι η έλλειψη αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό¹⁶ εξακολουθεί να παρεμποδίζει τη μαθησιακή κινητικότητα στην ΕΕ. Στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι εθνικές αρχές έχουν βελτιώσει σημαντικά την κατανόηση της έννοιας της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης. Ωστόσο, η απουσία συνεκτικών εθνικών προσεγγίσεων, καθώς και η έλλειψη διαφάνειας, είναι σημαντικοί παράγοντες που αποτρέπουν τους σπουδαστές από τη συμμετοχή σε δραστηριότητες κινητικότητας.
12. Η προαγωγή της μαθησιακής κινητικότητας με τρίτες χώρες μπορεί να καταστήσει τα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ελκυστικότερα για τον υπόλοιπο κόσμο και να προσελκύσει ταλέντα στα οικεία ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η διεθνής συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της μαθησιακής κινητικότητας, είναι απαραίτητη για την επίτευξη των γεωπολιτικών προτεραιοτήτων της ΕΕ, ιδίως της στρατηγικής Global Gateway, και για την πραγμάτωση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης για το 2030.
13. Η προώθηση της πρόσβασης στη μαθησιακή κινητικότητα για τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες είναι ιδιαίτερα σημαντική, και ο στόχος αυτός της συμπερίληψης βρίσκεται στο επίκεντρο του προγράμματος Erasmus+ 2021-2027 και του προγράμματος του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης. Έχει ζωτική σημασία να ενισχυθεί ο στόχος αυτός στο πλαίσιο των εν λόγω προγραμμάτων και, όπου είναι δυνατόν, να επεκταθεί σε άλλα προγράμματα μαθησιακής κινητικότητας σε ολόκληρη την ΕΕ.

¹⁴ EE C 185 της 26.5.2023, σ. 44.

¹⁵ COM(2023) 91 final.

¹⁶ Οι ορισμοί της «αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης τίτλου» και της «αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των αποτελεσμάτων περιόδου μάθησης στο εξωτερικό», τόσο σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και σε επίπεδο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, παρατίθενται στο παράρτημα της σύστασης του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό (EE C 444 της 10.12.2018, σ. 1) και ισχύουν πλήρως στην παρούσα σύσταση.

14. Η πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια στοχεύει σε 50 % κινητικότητα μεταξύ των συμμετεχόντων ιδρυμάτων, ενώ τα ευρωπαϊκά κριτήρια για την απονομή ενός σήματος κοινού ευρωπαϊκού πτυχίου δοκιμάζονται επί του παρόντος και θα μπορούσαν επίσης να ενθαρρύνουν την ενσωμάτωση της κινητικότητας στα προγράμματα σπουδών. Ο αυξημένος προϋπολογισμός του Erasmus+ για την περίοδο 2021-2027 στηρίζει τον στόχο της ΕΕ να παροτρύνει περισσότερους σπουδαστές να συμμετέχουν στη μαθησιακή κινητικότητα τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, με ευρύτερο φάσμα μορφών κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένων εντατικών προγραμμάτων μικτής κινητικότητας και βραχυπρόθεσμης μικτής κινητικότητας. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να αυξηθεί ο στόχος της μαθησιακής κινητικότητας του 20 %, ο οποίος είχε τεθεί αρχικά στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνια το 2009. Τα εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί έκτοτε, μαζί με τα μέτρα που προτείνονται στην παρούσα σύσταση, δημιουργούν το αναγκαίο πλαίσιο προϋποθέσεων για τη συμμετοχή τουλάχιστον του 23 % των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη μαθησιακή κινητικότητα.
15. Τα μοντέλα μάθησης έχουν εξελιχθεί την τελευταία δεκαετία, μεταξύ άλλων συνεπεία της πανδημίας COVID-19, με ενίσχυση της εικονικής και της μικτής μάθησης. Η επέκταση των ευκαιριών μαθησιακής κινητικότητας σε εκπαιδευομένους, εκπαιδευτές και προσωπικό σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και της νεολαίας και του αθλητισμού σε τυπικά, μη τυπικά και άτυπα περιβάλλοντα έχει επίσης οδηγήσει στην ανάπτυξη ευέλικτων μορφών μαθησιακής κινητικότητας.
16. Η ισόρροπη κινητικότητα των ερευνητών, ιδίως των νέων ερευνητών, θα πρέπει να υποστηριχθεί και άλλο, ώστε να βελτιωθεί η προσωπική και επαγγελματική τους εξέλιξη προς όφελος της ανταγωνιστικότητας του συστήματος έρευνας και καινοτομίας της Ευρώπης.

17. Η παρούσα σύσταση έχει ως στόχο να συμβάλει στην υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025. Το όραμα για την ποιότητα στην εκπαίδευση και την κατάρτιση συνεπάγεται μεταξύ άλλων την προαγωγή της ελευθερίας τόσο των εκπαιδευομένων, των εκπαιδευτών και του προσωπικού, ιδίως των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, να μετακινούνται όσο και των ιδρυμάτων να συνδέονται ελεύθερα μεταξύ τους στην Ευρώπη και πέραν αυτής. Τα συμπεριληπτικά και δίκαια συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να στηρίζουν συνεκτικές κοινωνίες, να θέτουν τα θεμέλια για την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και να βελτιώνουν την απασχολησιμότητα. Η παρούσα σύσταση καλεί τα κράτη μέλη να διαμορφώσουν συνθήκες ευνοϊκές για τη μαθησιακή κινητικότητα, να άρουν τα εμπόδια και να παράσχουν κίνητρα προσαρμοσμένα στις ειδικές ανάγκες των εκπαιδευομένων, των εκπαιδευτών και του προσωπικού σε διάφορους τομείς.
18. Η παρούσα σύσταση αποσκοπεί επίσης στη διευκόλυνση της μεγαλύτερης συνεργασίας με βασικές τρίτες χώρες, όπως προβλέπεται στην πρωτοβουλία για τις εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων, προωθώντας την ΕΕ ως ελκυστικό προορισμό για ταλαντούχα άτομα από τρίτες χώρες για μάθηση, κατάρτιση και σπουδές.

19. Η παρούσα σύσταση υπενθυμίζει τις υφιστάμενες συνέργειες και συμπληρωματικότητες μεταξύ των προγραμμάτων της ΕΕ που αφορούν τη μαθησιακή κινητικότητα, όπως το Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, και άλλων χρηματοδοτικών μέσων σε ενωσιακό, διεθνές, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, όπως τα ταμεία της πολιτικής συνοχής της ΕΕ, ιδίως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, με την πρωτοβουλία Aim, Learn, Master, Achieve (ALMA).
20. Η παρούσα σύσταση αποσκοπεί επίσης να δώσει ώθηση στη μαθησιακή κινητικότητα για εκπαιδευτικούς και μαθητευομένους μέσω ειδικών πλαισίων πολιτικής, όπως περιγράφεται αναλυτικά στα παραρτήματα. Τα σχολεία αντιμετωπίζουν ελλείψεις εκπαιδευτικών και η μαθησιακή κινητικότητα αναμένεται να αυξήσει την ελκυστικότητα του επαγγέλματος. Οι εκπαιδευτικοί που έχουν εμπειρία κινητικότητας μπορούν να αποτελέσουν πρότυπα για τους εκπαιδευομένους και να συμβάλουν στην προώθηση της διακρατικής και διεθνούς συνεργασίας. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ενίσχυση της κινητικότητας εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, και ιδίως της ευρωπαϊκής κινητικότητας, κατά την αρχική και ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση και κατάρτισή τους τονίζεται ο θετικός αντίκτυπος της μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών, καθώς και στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενώ παράλληλα προσδιορίζονται τα εμπόδια στην κινητικότητα. Οι μαθητευόμενοι αντιμετωπίζουν επίσης ένα σύνολο ειδικών εμποδίων που σχετίζονται με τα ειδικά χαρακτηριστικά της μάθησης στον χώρο εργασίας. Η κινητικότητά τους αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων, στη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και στην αύξηση της απασχολησιμότητας, ιδίως των νέων.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΟΤΙ:

21. Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, χρησιμοποιείται κατ' αρχάς η έννοια «μαθησιακή κινητικότητα» όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/817 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+: το πρόγραμμα της Ένωσης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1288/2013¹⁷, δηλαδή η μετάβαση σε άλλη χώρα εκτός της χώρας μόνιμης κατοικίας του εκπαιδευομένου, με σκοπό την πραγματοποίηση σπουδών, κατάρτισης ή μη τυπικής ή άτυπης μάθησης. Η «μαθησιακή κινητικότητα» κατά την έννοια της παρούσας σύστασης καλύπτει όλα τα είδη μακροπρόθεσμης και βραχυπρόθεσμης μαθησιακής κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της ατομικής και ομαδικής κινητικότητας, της μικτής κινητικότητας (συμπεριλαμβανομένων των εικονικών συνιστωσών της), της κινητικότητας με ακαδημαϊκές μονάδες και της κινητικότητας για την απόκτηση πτυχίου. Καλύπτει εκπαιδευομένους, εκπαιδευτές και προσωπικό σε όλους τους τομείς της διά βίου μάθησης, συμπεριλαμβανομένων της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, της σχολικής εκπαίδευσης, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της ΕΕΚ, της εκπαίδευσης των ενηλίκων, καθώς και τη μαθησιακή κινητικότητα των νέων¹⁸, των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και του προσωπικού στον τομέα του αθλητισμού¹⁹, εντός και εκτός του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος Erasmus+. Η παρούσα σύσταση καλύπτει τόσο την ενδοενωσιακή όσο και τη διεθνή μαθησιακή κινητικότητα από την ΕΕ.

¹⁷ ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 1.

¹⁸ Με αφετηρία την ποικιλία των ευκαιριών κινητικότητας των νέων που προσφέρουν τα προγράμματα Erasmus+ για τη Νεολαία και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, η μαθησιακή κινητικότητα στον τομέα της νεολαίας αναφέρεται στη μαθησιακή κινητικότητα των νέων, των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και των εθελοντών σε πλαίσια μη τυπικής και άτυπης μάθησης. Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, η μαθησιακή κινητικότητα στον τομέα της νεολαίας περιλαμβάνει και άλλα εθνικά προγράμματα κινητικότητας.

¹⁹ Στο πλαίσιο της βασικής δράσης 1 των δράσεων Erasmus+ για τον αθλητισμό, η μαθησιακή κινητικότητα στον τομέα του αθλητισμού ορίζεται ως η κινητικότητα του προσωπικού αθλητικών οργανώσεων, κυρίως στον μαζικό αθλητισμό, στο οποίο παρέχεται η ευκαιρία να βελτιώσει τις ικανότητες και τα προσόντα του και να αποκτήσει νέες δεξιότητες περνώντας ένα χρονικό διάστημα στο εξωτερικό, συμβάλλοντας έτσι στην απόκτηση ικανοτήτων και στην ανάπτυξη των αθλητικών οργανώσεων. Η δράση αυτή στηρίζει την επαγγελματική εξέλιξη προπονητών και λοιπού προσωπικού (τόσο αμειβόμενου προσωπικού όσο και εθελοντών) στον μαζικό αθλητισμό. Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, η μαθησιακή κινητικότητα στον τομέα του αθλητισμού περιλαμβάνει και άλλα εθνικά προγράμματα κινητικότητας.

22. Η κινητικότητα των εκπαιδευομένων, των εκπαιδευτών και του προσωπικού, η οποία έχει ενισχυθεί από τη δρομολόγηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, έχει θετικό αντίκτυπο στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Ωστόσο, η κινητικότητα για την απόκτηση πτυχίου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και η κινητικότητα στην ΕΕΚ, μπορεί να θέσουν προκλήσεις για ορισμένα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης που δέχονται σημαντικές εισροές εκπαιδευομένων ή μαθητευομένων, ή για τις χώρες που απειλούνται από τη «διαρροή εγκεφάλων», με αποτέλεσμα πολλά ταλαντούχα άτομα να επιλέγουν να σπουδάσουν ή να ξεκινήσουν μαθητεία στο εξωτερικό και στη συνέχεια να παραμένουν εκεί.
23. Όσον αφορά τον στόχο της μαθησιακής κινητικότητας²⁰ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι καλυπτόμενες δράσεις κινητικότητας περιλαμβάνουν: εξερχόμενη κινητικότητα για την απόκτηση πτυχίου· εξερχόμενη κινητικότητα με ακαδημαϊκές μονάδες διάρκειας τουλάχιστον τριών μηνών ή με 15 μονάδες του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS) (συμπεριλαμβανομένης τόσο της πρακτικής άσκησης όσο και της κινητικότητας για σπουδές)· και βραχύτερη εξερχόμενη κινητικότητα με διάρκεια μικρότερη από τρεις μήνες και τουλάχιστον τρεις μονάδες ECTS. Αυτές οι δράσεις κινητικότητας μπορεί να είναι είτε πλήρως με φυσική παρουσία είτε μικτές, να περιλαμβάνουν δηλαδή τόσο εικονική όσο και συνιστώσα με φυσική παρουσία. Ο στόχος υπολογίζεται σε επίπεδο αποφοίτων για αποφοίτους που συμμετέχουν στη μαθησιακή κινητικότητα τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Με βάση τα προαναφερθέντα στοιχεία, η παρούσα σύσταση καλεί την Επιτροπή να υποβάλει έως το 2026 πρόταση για επικαιροποιημένη μεθοδολογία για τη μέτρηση του ποσοστού των αποφοίτων με εμπειρία μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

²⁰ Ο δείκτης θα βασίζεται σε δεδομένα κινητικότητας που προέρχονται από τη συλλογή διοικητικών δεδομένων UNESCO-ΟΟΣΑ-Eurostat (UOE).

24. Προκειμένου να ανταποκριθεί στις εκκλήσεις²¹ για έναν πιο φιλόδοξο στόχο από τον τρέχοντα στόχο του 8 % για τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό για τους σπουδαστές ΕΕΚ, η παρούσα σύσταση προτείνει την αύξηση του στόχου συμμετοχής των εκπαιδευομένων ΕΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των μαθητευομένων, σε τουλάχιστον 12 % έως το 2030. Ο στόχος για την ΕΕΚ²² βασίζεται στον δείκτη που ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα. Μετράται ως ποσοστό των εκπαιδευόμενων σε κινητικότητα σε ένα ημερολογιακό έτος, ως ποσοστό της κοόρτης των αποφοίτων ΕΕΚ το ίδιο έτος. Περιλαμβάνει συμμετέχοντες σε ευκαιρίες ευέλικτης κινητικότητας, όπως στο πλαίσιο του Erasmus+ (για παράδειγμα βραχυπρόθεσμη κινητικότητα, ομαδική κινητικότητα, μικτή κινητικότητα, κινητικότητα που συνδέεται με τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς δεξιοτήτων), ή άλλων προγραμμάτων κινητικότητας.

²¹ Μεταξύ άλλων, ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη σύσταση του Συμβουλίου που αφορά την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα [2020/2767(RSP)].

²² Ο δείκτης θα βασίζεται σε δεδομένα κινητικότητας που προέρχονται από δεδομένα του προγράμματος Erasmus+ και από τα στοιχεία των αποφοίτων της ΕΕΚ που προέρχονται από τη συλλογή δεδομένων UOE. Εφόσον είναι διαθέσιμα και μόνο εάν τα παρεχόμενα δεδομένα είναι συγκρίσιμα με τα δεδομένα του Erasmus+, τα δεδομένα από τα προγράμματα κινητικότητας των εθνικών αρχών, μεταξύ άλλων σχετικά με τη διάρκεια της κινητικότητας, θα μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για τη συμπλήρωση των δεδομένων του Erasmus+. Όταν περιλαμβάνονται δεδομένα από εθνικές αρχές, αυτό θα πρέπει να επισημαίνεται με διαφανή τρόπο.

25. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει την ισχυρή δέσμευσή του για μαθησιακή κινητικότητα χωρίς αποκλεισμούς και δηλώνει την πολιτική φιλοδοξία του να θέσει σχετικό στόχο. Για να είναι σε θέση να το πράξει, χρειάζεται μεθοδολογία για τη μέτρηση του ποσοστού των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες μεταξύ όλων των εκπαιδευομένων που επωφελούνται από τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό. Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο ζητά εκ νέου από την Επιτροπή να διεξαγάγει εργασίες επί προτάσεων, με βάση και τη γνώμη εμπειρογνομόνων της μόνιμης ομάδας για τους δείκτες και τα κριτήρια αξιολόγησης, όσον αφορά πιθανούς δείκτες ή στόχους σε επίπεδο ΕΕ στους τομείς της συμπεριληπτικότητας και της ισότητας²³. Προς υποστήριξη της δέσμευσης του Συμβουλίου, συνιστάται στα κράτη μέλη να επιδιώξουν να επιτύχουν συλλογικά ποσοστό τουλάχιστον 20 % των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες μεταξύ όλων των εκπαιδευομένων που επωφελούνται από τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό έως το 2027. Για την εκτίμηση αυτή, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα που είναι επί του παρόντος διαθέσιμα στο πλαίσιο των προγραμμάτων Erasmus+ και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης. Τα δεδομένα αυτά δεν καλύπτουν σε καμία περίπτωση όλα τα είδη μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό, αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως η πλησιέστερη προσεγγιστική μεταβλητή που είναι επί του παρόντος διαθέσιμη. Επιπλέον, η παρούσα σύσταση καλεί την Επιτροπή να υποβάλει έως το 2026 πρόταση μεθοδολογίας για τη συλλογή δεδομένων με σκοπό τη μέτρηση του ποσοστού των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες μεταξύ όλων των εκπαιδευομένων που επωφελούνται από τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας και του αθλητισμού, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη ενδεχόμενες ευαίσθητες πτυχές σχετικά με τα εν λόγω δεδομένα και χωρίς να επιβάλλεται πρόσθετος διοικητικός φόρτος στα κράτη μέλη. Βάσει της πρότασης αυτής, το Συμβούλιο μπορεί να συμφωνήσει στόχο σε επίπεδο ΕΕ ο οποίος θα πρέπει να επιτευχθεί έως το 2030.
26. Η παρούσα σύσταση δεν προδικάζει τις μελλοντικές διαπραγματεύσεις για τα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης στο πλαίσιο του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

²³ Ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030), (ΕΕ C 66 της 26.2.2021, σ. 1).

27. Λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2022, με τίτλο «Προτεραιότητα στον άνθρωπο, διασφάλιση βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, και απελευθέρωση του δυναμικού των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ»²⁴, η σύσταση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση των εξόχως απόκεντρων περιοχών που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο, με σκοπό την προώθηση της μαθησιακής κινητικότητας από και προς τις περιοχές αυτές.
28. Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής της στρατηγικής για την ένταξη και την πολυμορφία στο πλαίσιο του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης²⁵, τα εμπόδια στη μαθησιακή κινητικότητα περιλαμβάνουν αναπηρίες, προβλήματα υγείας, φραγμούς που συνδέονται με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, πολιτισμικές διαφορές, κοινωνικούς φραγμούς (μεταξύ άλλων κοινωνικοψυχολογικούς φραγμούς και φραγμούς που συνδέονται με την οικογένεια), οικονομικούς και γεωγραφικούς φραγμούς, καθώς και φραγμούς που συνδέονται με διακρίσεις.

²⁴ COM(2022) 198 final.

²⁵ Κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής — Στρατηγική για την ένταξη και την πολυμορφία στο πλαίσιο του Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των εθνικών συστημάτων σχολικής εκπαίδευσης, ΕΕΚ, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εκπαίδευσης των ενηλίκων, καθώς και των τομέων της νεολαίας και του αθλητισμού, και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ακαδημαϊκή ελευθερία των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την αυτονομία των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης:

1. Να προαγάγουν την απρόσκοπτη μετακίνηση όλων των εκπαιδευομένων, των εκπαιδευτών και του προσωπικού εντός του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης με σκοπό τη στήριξη της ανάπτυξης βασικών ικανοτήτων, ιδίως δε της απόκτησης γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων που είναι απαραίτητες για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και κατανόησης μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των τομέων της νεολαίας και του αθλητισμού, και την προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά.
2. Να εργαστούν για τη δημιουργία προγραμμάτων μαθησιακής κινητικότητας που είναι συμπεριληπτικά, περιβαλλοντικά βιώσιμα, αξιοποιούν τις ψηφιακές τεχνολογίες και προάγουν τις κοινές αξίες της ΕΕ²⁶.

²⁶ Όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Να εντείνουν τις προσπάθειες για να καταστεί η κινητικότητα πραγματικότητα για όλους και να επιδιώξουν την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο ΕΕ έως το 2030 με τους ακόλουθους τρόπους:

- α) στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το ποσοστό των αποφοίτων με εμπειρία μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 23 %·
- β) στην ΕΕΚ, το ποσοστό των εκπαιδευομένων επαγγελματικής εκπαίδευσης που επωφελείται από εμπειρία μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 12 %.

Οι προαναφερθέντες στόχοι αντιπροσωπεύουν επίπεδο αναφοράς των συνολικών επιδόσεων της ΕΕ και πρέπει να υπολογίζονται σε επίπεδο ΕΕ. Τα κράτη μέλη καλούνται να συμβάλουν μεμονωμένα στην επίτευξη των εν λόγω στόχων, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές αφετηρίες τους και με σεβασμό των εθνικών διαφορών.

Οι προαναφερόμενοι στόχοι σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να επανεξεταστούν από το Συμβούλιο, κατά περίπτωση, υπό το πρίσμα:

- πρότασης της Επιτροπής σχετικά με επικαιροποιημένη μεθοδολογία για τη συλλογή δεδομένων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- της επικείμενης αναθεώρησης του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

4. Να δεσμευτούν για μια συμπεριληπτική προσέγγιση της μαθησιακής κινητικότητας σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και της νεολαίας και του αθλητισμού, καθιστώντας τις ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας πιο προσβάσιμες σε άτομα με λιγότερες ευκαιρίες²⁷ με τους ακόλουθους τρόπους:
- α) επιδιώκοντας να φτάσουν συλλογικά σε ποσοστό τουλάχιστον 20 % όσον αφορά τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες μεταξύ όλων των εκπαιδευομένων που επωφελούνται από τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό²⁸ έως το 2027·
 - β) εξετάζοντας τη δυνατότητα να συμφωνήσουν στόχο σε επίπεδο ΕΕ που θα πρέπει να επιτευχθεί έως το 2030 βάσει πρότασης που θα υποβάλει η Επιτροπή έως το 2026 για μεθοδολογία συλλογής δεδομένων με σκοπό τη μέτρηση του ποσοστού των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες μεταξύ όλων των εκπαιδευομένων που επωφελούνται από τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και της νεολαίας και του αθλητισμού.

²⁷ Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/817, με τον όρο «άτομα με λιγότερες ευκαιρίες» νοούνται άτομα τα οποία, για οικονομικούς, κοινωνικούς, πολιτισμικούς, γεωγραφικούς λόγους ή λόγους υγείας, λόγω του μεταναστευτικού τους υποβάθρου ή για λόγους όπως αναπηρίες ή εκπαιδευτικές δυσχέρειες ή οποιοδήποτε άλλο λόγο, συμπεριλαμβανομένου λόγου που θα μπορούσε να στοιχειοθετεί δυσμενή διάκριση βάσει του άρθρου 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντιμετωπίζουν δυσκολίες, οι οποίες δεν τους επιτρέπουν να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας.

²⁸ Ελλείψει δείκτη σε επίπεδο ΕΕ για τη μαθησιακή κινητικότητα χωρίς αποκλεισμούς, το ποσοστό των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες μεταξύ όλων των εκπαιδευομένων που επωφελούνται από τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό μπορεί να εκτιμηθεί με τη χρήση δεδομένων κινητικότητας που προέρχονται από τα προγράμματα Erasmus+ και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης. Τα δεδομένα αυτά δεν καλύπτουν σε καμία περίπτωση όλα τα είδη μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό, αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως η πλησιέστερη προσεγγιστική μεταβλητή που είναι επί του παρόντος διαθέσιμη.

5. Να διασφαλίσουν τη συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα της μαθησιακής κινητικότητας με σκοπό την εφαρμογή της παρούσας σύστασης.
6. Να διαμορφώσουν ευκαιρίες για συστημική μαθησιακή κινητικότητα με τους εξής τρόπους:
 - α) εξετάζοντας τη δυνατότητα να καταστεί η μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό αναπόσπαστο μέρος της σχολικής εκπαίδευσης, της ΕΕΚ και των συστημάτων μαθητείας, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων, με επιδίωξη της ενσωμάτωσης ευκαιριών για περιόδους μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό μέσω ευέλικτων παραθύρων κινητικότητας, προαιρετικών μαθημάτων και άλλων ευκαιριών·
 - β) στηρίζοντας τα ιδρύματα εκπαίδευσης και τους παρόχους κατάρτισης για την ανάπτυξη και την παροχή περισσότερων διασυνοριακών κοινών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων κοινών προγραμμάτων που οδηγούν σε κοινά πτυχία, μέσω της βέλτιστης αξιοποίησης των ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών, ιδίως των συμμαχιών ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, των κέντρων επαγγελματικής αριστείας, των εθνικών ομάδων ΕΕΚ, των συμμαχιών καινοτομίας και των Ακαδημιών Εκπαιδευτικών Erasmus+, και αξιοποιώντας τις εμπειρίες των συμμαχιών ευρωπαϊκών πανεπιστημίων που στοχεύουν σε ποσοστό κινητικότητας 50 % των σπουδαστών με επιλογές κινητικότητας με φυσική παρουσία, εικονικής και μικτής κινητικότητας·

- γ) προωθώντας και ενσωματώνοντας την εισερχόμενη και εξερχόμενη μαθησιακή κινητικότητα στη μη τυπική και άτυπη μάθηση, την εργασία στον τομέα της νεολαίας και τα περιβάλλοντα εθελοντισμού ως πολύτιμες και βιώσιμες επιλογές κινητικότητας για όλους τους εκπαιδευομένους, τους εκπαιδευτές και το προσωπικό, μεταξύ άλλων μέσω της ευαισθητοποίησης, μέτρων προβολής και άλλης στήριξης σε παρόχους μη τυπικής και άτυπης μάθησης, τοπικές και περιφερειακές αρχές, και οργανώσεις εργασίας στον τομέα της νεολαίας και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών·
- δ) στηρίζοντας την εφαρμογή ποιοτικών κριτηρίων για την προετοιμασία, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων μαθησιακής κινητικότητας, μεταξύ άλλων με βάση τα πρότυπα ποιότητας που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, του προγράμματος του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης και άλλων προγραμμάτων μαθησιακής κινητικότητας, και εστιάζοντας στην προσβασιμότητα και τη συμπεριληπτικότητα των εν λόγω δραστηριοτήτων·
- ε) προάγοντας τη συνεργασία μεταξύ των φορέων που διαχειρίζονται και εφαρμόζουν χρηματοδοτικά μέσα σε ενωσιακό, διεθνές, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για την πραγματοποίηση συντονισμένων δραστηριοτήτων που στηρίζουν και προωθούν τη μαθησιακή κινητικότητα, αποφεύγοντας παράλληλα τις επικαλύψεις και μεγιστοποιώντας τον αντίκτυπο των πόρων.

7. Να ενισχύσουν την εκμάθηση γλωσσών με τους εξής τρόπους:
- α) ενισχύοντας την εκμάθηση γλωσσών σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και στους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού, όταν είναι δυνατόν, ώστε να δοθεί ώθηση στις επιλογές και τις ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας·
 - β) στηρίζοντας την πρόσβαση στη γλωσσική εκπαίδευση και εκμάθηση γλωσσών, μεταξύ άλλων για ενήλικους εκπαιδευόμενους, ώστε να βελτιωθούν οι πολυγλωσσικές ικανότητες και να δοθεί η δυνατότητα στους πολίτες να αξιοποιήσουν πλήρως τη μαθησιακή κινητικότητα και να αυξήσουν τις ευκαιρίες απασχόλησής τους.
8. Να στηρίζουν τη συμμετοχή σε δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας με τους εξής τρόπους:
- α) καλλιεργώντας μια νοοτροπία υπέρ της διά βίου μαθησιακής κινητικότητας σε όλα τα μαθησιακά στάδια της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και σε όλα τα περιβάλλοντα της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, της εργασίας στον τομέα της νεολαίας, του εθελοντισμού και του αθλητισμού. Οι δράσεις που πρέπει να αναληφθούν στο πλαίσιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνουν:
 - i) ανάπτυξη ποικίλων μορφών και δραστηριοτήτων κινητικότητας·
 - ii) στήριξη τόσο των οργανώσεων αποστολής όσο και των οργανώσεων υποδοχής που διαθέτουν στρατηγική διεθνοποίησης·
 - iii) αύξηση της ελκυστικότητας των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των περιβαλλόντων μη τυπικής και άτυπης μάθησης στον τομέα της νεολαίας και του αθλητισμού, όσον αφορά την υποδοχή και την αποστολή εκπαιδευομένων σε κινητικότητα·
 - iv) ενθάρρυνση των δικτύων αποφοίτων να αναπτύσσουν και να προωθούν μαθησιακές εμπειρίες·

- β) προωθώντας τη συνεργασία μεταξύ περιφερειακών και τοπικών αρχών, παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, των τομέων της νεολαίας και του αθλητισμού, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, μη κυβερνητικών οργανώσεων και ιδιωτικών φορέων για την προώθηση και τη στήριξη της εξερχόμενης μαθησιακής κινητικότητας, μεταξύ άλλων για άτομα με λιγότερες ευκαιρίες, και δημιουργώντας ευνοϊκό περιβάλλον για τους εισερχόμενους συμμετέχοντες σε μαθησιακή κινητικότητα από το εξωτερικό·
- γ) ενθαρρύνοντας τις αρχές και τους οργανισμούς που διαχειρίζονται προγράμματα κινητικότητας, τόσο όσον αφορά τους ρόλους αποστολής όσο και υποδοχής, να μειώσουν τον διοικητικό φόρτο για τους οργανισμούς και τους συμμετέχοντες και να παρέχουν σαφή καθοδήγηση καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων·
- δ) στηρίζοντας ευέλικτες μορφές μαθησιακής κινητικότητας που μπορούν να διαφοροποιήσουν τη δεξαμενή συμμετεχόντων και να χρησιμεύσουν ως εφελκυστικό για μεγαλύτερες περιόδους κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων ομαδικής κινητικότητας, της βραχυπρόθεσμης κινητικότητας, των εντατικών προγραμμάτων μικτής κινητικότητας και κάθε άλλης μαθησιακής εμπειρίας που μπορεί να οδηγήσει σε μικροδιαπιστευτήρια, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια για τη διά βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα·
- ε) δίνοντας αξία στο έργο των εκπαιδευτών, του προσωπικού και των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας που προετοιμάζουν και υλοποιούν έργα και δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας, ενσωματώνοντάς τα στο επάγγελμά τους και αναγνωρίζοντας την προστιθέμενη αξία της κινητικότητας του προσωπικού.

9. Να παράσχουν πληροφορίες για τη μαθησιακή κινητικότητα με τους εξής τρόπους:

- α) με τη δημιουργία, κατά περίπτωση, φορέων προώθησης της μαθησιακής κινητικότητας —συντονιστών, σημείων επαφής, πρέσβων ή ειδικών κέντρων πληροφόρησης για τη μαθησιακή κινητικότητα— σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο για την ανταλλαγή της εμπειρογνώσιάς τους με παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, τους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και ιδιωτικούς φορείς, για τη στήριξη της συμμετοχής σε δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας και τη δικτύωση σε εθνικό και ενδοεθνικό επίπεδο·
- β) με την παροχή στους εκπαιδευόμενους στοχευμένων πληροφοριών σχετικά με ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας σε όλη τη διάρκεια του κύκλου της διά βίου μάθησης, μεταξύ άλλων σε σχολεία, περιβάλλοντα εργασίας στον τομέα της νεολαίας, σε παρόχους ΕΕΚ και εκπαίδευσης ενηλίκων, σε παρόχους εργασίας στον τομέα της νεολαίας και του εθελοντισμού, σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και εργοδότες, σε συνεργασία με τους φορείς προώθησης της μαθησιακής κινητικότητας και ενσωματώνοντας πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας στην καθοδήγηση των σπουδών και στον επαγγελματικό προσανατολισμό·
- γ) με την προβολή των οφελών που αποφέρει μια περίοδος κινητικότητας στο εξωτερικό και την παροχή συμβουλών, καθοδήγησης και μεντορίας, ιδίως σε εκπαιδευόμενους με λιγότερες ευκαιρίες, μεταξύ άλλων με τη βέλτιστη χρήση της εφαρμογής Erasmus+ App·

- δ) με την ενθάρρυνση των οργανώσεων υποδοχής να διασφαλίζουν την ομαλή υποδοχή των εισερχόμενων εκπαιδευομένων, μεταξύ άλλων με την άμεση διαθεσιμότητα πληροφοριών και σχετικού υλικού·
- ε) με την παροχή πληροφοριών σχετικά με τις ευκαιρίες κινητικότητας μέσω της βελτιστοποίησης της χρήσης και της λειτουργίας των δικτύων Euroguidance και Eurodesk·
- στ) με την παροχή πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας στις χώρες υποδοχής, αξιοποιώντας τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στην πύλη EURES σχετικά με τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας σε όλα τα κράτη μέλη και τις χώρες ΕΖΕΣ και στο σχετικό τμήμα της «Γωνιάς μάθησης» της ΕΕ, μεταξύ άλλων συνδέοντας τις πληροφορίες αυτές με τις εθνικές πύλες μαθησιακής κινητικότητας.

10. Να στηρίζουν τη διαφάνεια και την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων με τους εξής τρόπους:
- α) λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σημειώνοντας ουσιαστική πρόοδο προς την κατεύθυνση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης που παρέχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕΚ, καθώς και της εικονικής και της μικτής μάθησης, με την παροχή καθοδήγησης και κατάρτισης για τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης και τη διασφάλιση συνέπειας στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την αναγνώριση·
 - β) αξιοποιώντας τα διαθέσιμα συστήματα και εργαλεία που μπορούν να στηρίζουν την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, μεταξύ άλλων διευκολύνοντας συνεκτικές εθνικές προσεγγίσεις για την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση και διασφαλίζοντας ότι το εξωτερικό σύστημα διασφάλισης της ποιότητας εφαρμόζεται από ανεξάρτητους οργανισμούς διασφάλισης της ποιότητας που είναι καταχωρισμένοι στο EQAR·
 - γ) ενθαρρύνοντας τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να τηρούν αρχείο των αποφάσεων σχετικά με την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, λαμβανομένων υπόψη των κανόνων προστασίας δεδομένων, ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια και η διαφάνεια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σε βάθος χρόνου και μεταξύ των διαφόρων οργανωτικών δομών των ιδρυμάτων, με στόχο την εμπέδωση της έννοιας και του ορισμού της αυτόματης αναγνώρισης·
 - δ) λαμβάνοντας μέτρα για την αναγνώριση των ικανοτήτων που αποκτώνται μέσω της μαθησιακής κινητικότητας στο πλαίσιο της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, της εργασίας στον τομέα της νεολαίας και τα περιβάλλοντα εθελοντισμού με την προώθηση της συνεργασίας για ρυθμίσεις επικύρωσης μεταξύ των αρμόδιων φορέων σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, των παρόχων μη τυπικής μάθησης και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, ώστε τα αποτελέσματα της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης να μπορούν να χρησιμοποιούνται ευκολότερα στην τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση και στην αγορά εργασίας·

- ε) στηρίζοντας τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης και τους διοργανωτές δραστηριοτήτων μαθησιακής κινητικότητας των νέων και εργασίας στον τομέα της νεολαίας και του εθελοντισμού στη συστηματική χρήση των πλαισίων και μέσων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Europass, της πολυγλωσσικής ταξινόμησης των ευρωπαϊκών δεξιοτήτων, ικανοτήτων και επαγγελμαμάτων, των ευρωπαϊκών ψηφιακών διαπιστευτηρίων για τη μάθηση, του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση, της κινητικότητας Europass, του Youthpass και/ή των εθνικών πλαισίων, για τον προσδιορισμό, την τεκμηρίωση, την αξιολόγηση και, κατά περίπτωση, την πιστοποίηση των ικανοτήτων που καλλιεργούνται μέσω της μαθησιακής κινητικότητας·
- στ) εξετάζοντας τη λήψη μέτρων για την επικύρωση της παγκόσμιας σύμβασης της UNESCO για την αναγνώριση των τίτλων όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση, με σκοπό τη βελτίωση της δίκαιης και διαφανούς αναγνώρισης των τίτλων σπουδών από τρίτες χώρες, καθώς και των μερικών σπουδών και της προηγούμενης μάθησης· δημοσιοποιώντας πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες αναγνώρισης των τίτλων σπουδών από τρίτες χώρες·
- ζ) αξιοποιώντας τη συνεργασία σε θέματα πολιτικής, ιδίως τον παγκόσμιο διάλογο πολιτικής της διαδικασίας της Μπολόνια και τη συνεργασία μεταξύ των αρχών αναγνώρισης και των οργανισμών διασφάλισης της ποιότητας, για την ανάπτυξη ικανοτήτων στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τρίτων χωρών και την ευθυγράμμιση των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα μαθησιακά αποτελέσματα από την κινητικότητα των σπουδαστών από τρίτες χώρες και να διασφαλιστεί η πλήρης αναγνώριση των περιόδων κινητικότητας με την προσμέτρησή τους για την απονομή πτυχίων των σπουδαστών στη χώρα καταγωγής.

11. Να στηρίξουν τη μετάβαση στην αγορά εργασίας και την κινητικότητα της εργασίας με τους εξής τρόπους:
- α) διευκολύνοντας τη μετάβαση από τη μαθησιακή κινητικότητα στην κινητικότητα στην εργασία, βοηθώντας τους εκπαιδευόμενους, τους εκπαιδευτές και το προσωπικό σε κινητικότητα, καθώς και τους εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας να έχουν πρόσβαση στη στήριξη που παρέχουν οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης σε όσους αναζητούν εργασία και στο EURES.
 - β) μέσω του προγράμματος Erasmus+, βοηθώντας τους εκπαιδευόμενους, συμπεριλαμβανομένων των πρόσφατων αποφοίτων, να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση στο εξωτερικό για να αναπτύξουν τις επιχειρηματικές, καινοτόμες, δημιουργικές και διαπολιτισμικές δεξιότητές τους.
 - γ) ενθαρρύνοντας τις σχετικές οργανώσεις να υποδέχονται ασκούμενους από το εξωτερικό, μεταξύ άλλων μέσω ενεργειών ευαισθητοποίησης και προσβάσιμων πληροφοριών.
12. Να καταστήσουν τη μαθησιακή κινητικότητα πιο συμπεριληπτική και προσβάσιμη με τους εξής τρόπους:
- α) την ανάπτυξη ειδικών μέτρων για τη στήριξη της κινητικότητας των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και στους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού.
 - β) την άρση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες και την εξέταση των αναγκών των εν λόγω ατόμων από τα πρώτα στάδια του σχεδιασμού των μαθησιακών δραστηριοτήτων.

- γ) την παροχή στήριξης για να καταστεί η μαθησιακή κινητικότητα προσβάσιμη σε άτομα με λιγότερες ευκαιρίες, καθώς και στήριξης σε οργανώσεις που τα υποδέχονται, για παράδειγμα, παρέχοντας κατάλληλη χρηματοδότηση σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο και προωθώντας συνέργειες μεταξύ των διαφόρων ενωσιακών, διεθνών, εθνικών και περιφερειακών χρηματοδοτικών μέσων·
- δ) την παροχή προσβάσιμων, επικαιροποιημένων και έγκαιρων πληροφοριών σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση της μαθησιακής κινητικότητας, το χρονοδιάγραμμα των πληρωμών και άλλη διαθέσιμη στήριξη για τους εκπαιδευόμενους·
- ε) την παροχή βοήθειας στους εκπαιδευόμενους σε κινητικότητα μέσω της αντιμετώπισης των ελλείψεων φοιτητικής στέγης σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές·
- στ) τη διασφάλιση, σύμφωνα με την ενωσιακή και την εθνική νομοθεσία, δέουσας προστασίας για τους συμμετέχοντες σε προγράμματα μαθησιακής κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένων των μαθητευομένων, των ασκουμένων, των νέων ερευνητών, των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και των εθελοντών, ιδίως των ανηλίκων, όσον αφορά την ασφάλιση, τα εργασιακά πρότυπα, τις απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας, τη φορολογία, την κοινωνική ασφάλιση (συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη) και, κατά περίπτωση, τη δυνατότητα σώρευσης συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων.

13. Να καταστήσουν τη μαθησιακή κινητικότητα πιο βιώσιμη περιβαλλοντικά με τους εξής τρόπους:
- α) όπου ενδείκνυται, προωθώντας τη χρήση πιο βιώσιμων μέσων μεταφοράς από και προς προορισμούς μαθησιακής κινητικότητας και κατά τη διάρκεια περιόδων κινητικότητας, καθώς και με την παροχή καθοδήγησης σχετικά με τα βιώσιμα ταξίδια·
 - β) βοηθώντας τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, τους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που διοργανώνουν δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας να ενσωματώνουν πρακτικές βιωσιμότητας στις καθημερινές τους δραστηριότητες μέσω κατάρτισης, κατευθυντήριων γραμμών και ανταλλαγής ορθών πρακτικών·
 - γ) στηρίζοντας τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης και τους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού σε οργανωτικό επίπεδο στις προσπάθειες μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προκαλούνται από τα ταξίδια στο πλαίσιο της μαθησιακής κινητικότητας.
14. Να αξιοποιήσουν τις ψηφιακές τεχνολογίες για να διευκολύνουν τη μαθησιακή κινητικότητα με τους εξής τρόπους:
- α) ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη και τη χρήση διαλειτουργικών συστημάτων ΤΠ που βασίζονται σε κοινά ευρωπαϊκά πρότυπα· τα συστήματα αυτά θα πρέπει να επιτρέπουν στους εκπαιδευομένους, τους εκπαιδευτές και το προσωπικό να διαχειρίζονται και να καταχωρίζουν εμπειρίες μαθησιακής κινητικότητας, σε πλήρη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, και θα πρέπει να δίνουν τη δυνατότητα στους οργανισμούς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με ευκαιρίες κινητικότητας, τη διαχείριση της κινητικότητας, την υποστήριξη της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης και τη μείωση του διοικητικού φόρτου, αξιοποιώντας τα χαρακτηριστικά της πρωτοβουλίας για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα και τα εργαλεία που προσφέρει η πλατφόρμα Europass, μεταξύ άλλων την ψηφιοποίηση των διαπιστευτηρίων μάθησης με τα ευρωπαϊκά ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση·

- β) συμβάλλοντας σε πρωτοβουλίες που στηρίζουν την κινητικότητα των ερευνητών και παρέχουν σχετικές πληροφορίες και υπηρεσίες υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένης της EURAXESS²⁹ και της επικείμενης πλατφόρμας ταλέντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE)³⁰.
 - γ) παρέχοντας στήριξη σε παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, στους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού και σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, δίνοντας τους τη δυνατότητα να δημιουργούν και να χρησιμοποιούν νέα ψηφιακά εργαλεία, όταν είναι αναγκαίο, και/ή να χρησιμοποιούν υφιστάμενα ψηφιακά εργαλεία για τη συμπλήρωση της κινητικότητας με φυσική παρουσία·
 - δ) στηρίζοντας την ανάπτυξη μορφών μικτής κινητικότητας υψηλής ποιότητας μέσω της προσαρμογής των υφιστάμενων εθνικών πλαισίων ώστε να διευκολυνθούν περαιτέρω συμπληρωματικές καινοτόμες μορφές κινητικότητας που χρησιμοποιούν ψηφιακές τεχνολογίες.
 - ε) διερευνώντας τον τρόπο με τον οποίο η ΤΝ μπορεί να συμβάλει στην υπέρβαση των εμποδίων στη μαθησιακή κινητικότητα.
15. Να προαγάγουν τις αξίες της ΕΕ μέσω της μαθησιακής κινητικότητας με τους εξής τρόπους:
- α) ενθαρρύνοντας όλους τους εκπαιδευομένους, τους εκπαιδευτές και το προσωπικό να συμμετέχουν στη ζωή των κοινοτήτων υποδοχής, μεταξύ άλλων μέσω δραστηριοτήτων εθελοντισμού, κατά τη διάρκεια της περιόδου μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό·
 - β) εμπλουτίζοντας τις εμπειρίες μαθησιακής κινητικότητας με κατάρτιση στη διαπολιτισμική συνειδητοποίηση, τη συμμετοχή στα κοινά, τον ψηφιακό γραμματισμό και τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας, σε γνώσεις σχετικά με την ΕΕ και τις αξίες της, και τα θεμελιώδη δικαιώματα·
 - γ) παρέχοντας πληροφορίες στους εισερχόμενους εκπαιδευομένους, εκπαιδευτές και προσωπικό σχετικά με το τοπικό πλαίσιο και δημιουργώντας μια νοοτροπία φιλοξενίας μέσω καθοδηγητών και διοικητικής υποστήριξης·

²⁹ Η EURAXESS — Ερευνητές σε κίνηση είναι υπηρεσία μίας στάσης για ερευνητές και σκαπανείς της καινοτομίας που επιδιώκουν να προωθήσουν τη σταδιοδρομία και την προσωπική εξέλιξή τους μεταβαίνοντας σε άλλες χώρες.

³⁰ Η δράση αξιοποίησης ταλέντων του EXE που υποστηρίζεται από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαλειτουργικότητας των σταδιοδρομιών και της απασχολησιμότητας των ταλέντων στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας σε όλους τους τομείς.

- δ) διασφαλίζοντας ότι οι εκπαιδευόμενοι, εκπαιδευτές και προσωπικό σε κινητικότητα απολαμβάνουν τον υψηλότερο δυνατό βαθμό ακαδημαϊκής ελευθερίας· ενθαρρύνοντας τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να αναπτύξουν μια νοοτροπία ποιότητας, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση ποιότητας που εξασφαλίζει την πλήρη τήρηση των αρχών της ακαδημαϊκής ακεραιότητας κατά τη διάρκεια των περιόδων κινητικότητας.

16. Να προβάλουν την ΕΕ ως μαθησιακό προορισμό με τους εξής τρόπους:

- α) στενή συνεργασία για την αύξηση της ελκυστικότητας της ΕΕ, αξιοποιώντας το υφιστάμενο φάσμα εθνικών και περιφερειακών πρωτοβουλιών, όπως το έργο «Study in Europe» στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·
- β) διευκόλυνση της μαθησιακής κινητικότητας με άλλα μέρη του κόσμου, ιδίως με χώρες με προοπτική διεύρυνσης, μέσω της στενότερης συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών τους και των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και εκείνων της ΕΕ· στο πλαίσιο αυτό, οι εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων μπορούν να παρέχουν ένα πλαίσιο για ισχυρότερη συνεργασία με βασικές τρίτες χώρες σύμφωνα με αμοιβαία συμφωνημένους στόχους· χάρη στη συνεργασία αυτή θα μπορούσε να διασφαλιστεί ότι η μαθησιακή κινητικότητα συμβάλλει έμμεσα στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων σε τρίτες χώρες και στην ΕΕ, για παράδειγμα με τη στόχευση των ελλείψεων δεξιοτήτων σε τομείς που επηρεάζονται από την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και με τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των εκπαιδευομένων·
- γ) στήριξη της έγκαιρης έκδοσης θεωρήσεων μακράς διάρκειας και αδειών διαμονής για υπηκόους τρίτων χωρών που επιλέγονται για ευκαιρίες μάθησης σε κράτος μέλος, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2016/801³¹, ή θεωρήσεων βραχείας διαμονής, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 810/2009³², ανάλογα με την προβλεπόμενη διάρκεια διαμονής στην ΕΕ.

³¹ Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair) (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 21).

³² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) (ΕΕ L 243 της 15.9.2009, σ. 1).

17. Να στηρίζουν την εφαρμογή της παρούσας σύστασης με τους εξής τρόπους:

- α) ενθάρρυνση στρατηγικών συζητήσεων σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με πιθανές στρατηγικές ή προσεγγίσεις διεθνοποίησης και/ή κινητικότητας, την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και τη συμμετοχή σε δραστηριότητες μάθησης από ομοτίμους, σε συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς·
- β) ενημέρωση της Επιτροπής έως το τέλος του 2026 σχετικά με υφιστάμενες ή προγραμματισμένες στρατηγικές ή προσεγγίσεις διεθνοποίησης και/ή κινητικότητας που θα μπορούσαν να στηρίζουν την εφαρμογή της παρούσας σύστασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την ΕΕΚ, τη σχολική εκπαίδευση, την εκπαίδευση ενηλίκων και τους τομείς της νεολαίας και του αθλητισμού, καλύπτοντας τόσο την εξερχόμενη όσο και την εισερχόμενη μαθησιακή κινητικότητα.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

18. Να αναπτύξει έως το 2026, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, και με βάση τη σύμφωνη γνώμη της μόνιμης ομάδας για τους δείκτες και τα κριτήρια αξιολόγησης, πρόταση μεθοδολογίας για τη συλλογή δεδομένων (όπως αναφέρεται στις συστάσεις 3 και 4) με σκοπό τη μέτρηση των ακόλουθων στοιχείων:

- στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, του ποσοστού των αποφοίτων με εμπειρία μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό·
- του ποσοστού των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες μεταξύ όλων των εκπαιδευομένων που επωφελούνται από τη μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και της νεολαίας και του αθλητισμού.

Να λάβει δεόντως υπόψη πιθανές ευαίσθητες πτυχές όσον αφορά τα δεδομένα που σχετίζονται με τη μαθησιακή κινητικότητα χωρίς αποκλεισμούς και να αποφύγει την επιβολή πρόσθετου διοικητικού φόρτου στα κράτη μέλη. Να υποβάλλει συχνά εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στο Συμβούλιο (μέσω του αρμόδιου προπαρασκευαστικού οργάνου, της Επιτροπής Παιδείας).

19. Να στηρίξει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, τη συμμετοχή σε δραστηριότητες μάθησης από ομοτίμους και τις στρατηγικές συζητήσεις σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και μεταξύ των κρατών μελών κατά τα αναφερόμενα στη σύσταση 17.

20. Να στηρίζει περαιτέρω την εφαρμογή της παρούσας σύστασης αξιοποιώντας τη συνεργασία μεταξύ των ομάδων εργασίας του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, και σε συνεργασία με τη μόνιμη ομάδα για τους δείκτες και τα κριτήρια αξιολόγησης (SGIB).
21. Να χαρτογραφήσει τους τομείς παρέμβασης των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων σε ενωσιακό, διεθνές, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με σκοπό την ενημέρωση σχετικά με τις πιθανές δράσεις τους και τις ορθές πρακτικές για τη στήριξη της μαθησιακής κινητικότητας και την προώθηση μιας αποτελεσματικής συνεργικής προσέγγισης μεταξύ των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών.
22. Να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων μέσω της μόνιμης ομάδας για τους δείκτες και τα κριτήρια αξιολόγησης, και τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη για την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας και της διαθεσιμότητας των δεδομένων και την περαιτέρω ανάπτυξη μεθοδολογιών σε επίπεδο ΕΕ για τη συλλογή και την ανάλυση δεδομένων — συμπεριλαμβανομένων ερευνών, για παράδειγμα της ευρωπαϊκής έρευνας παρακολούθησης της πορείας των αποφοίτων— σχετικά με τη μαθησιακή κινητικότητα σε όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και της νεολαίας και του αθλητισμού, οι οποίες μπορούν επίσης να δώσουν μια εικόνα για τη συμπεριληπτικότητα και τη γεωγραφική κατανομή, σε πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων και χωρίς να δημιουργούνται πρόσθετες επιβαρύνσεις για τα κράτη μέλη.

23. Να αναμορφώσει τον πίνακα αποτελεσμάτων για την κινητικότητα, σε στενή συνεργασία με εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη, με σκοπό την παρακολούθηση της εφαρμογής της παρούσας σύστασης και την επέκτασή της ώστε να καλύπτει όλους τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, καθώς και της νεολαίας και του αθλητισμού.
24. Να ενθαρρύνει και να στηρίζει τη συμμετοχή των νέων στον σχεδιασμό και την εφαρμογή στρατηγικών και προγραμμάτων μαθησιακής κινητικότητας σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
25. Να αναπτύξει περαιτέρω, να προωθήσει και να παράσχει στήριξη μέσω των προγραμμάτων Erasmus+ και του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης για τη χρήση εργαλείων της ΕΕ που υποστηρίζουν την υλοποίηση περιόδων μάθησης στο εξωτερικό, όπως τα δίκτυα Euroguidance και Eurodesk, η πρωτοβουλία για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα, η διαδικτυακή γλωσσική υποστήριξη, η Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Σχολικής Εκπαίδευσης, η Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας, η γενική διαδικτυακή κατάρτιση, το Youthpass και το Europass.
26. Να αναπτύξει περαιτέρω, να βελτιστοποιήσει, να προωθήσει και να παράσχει στήριξη μέσω του προγράμματος Erasmus+ για τη χρήση εργαλείων της ΕΕ που υποστηρίζουν τη διαφάνεια και την επικύρωση των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό και των διαπιστευτηρίων, ιδίως του Youthpass και της πλατφόρμας Europass/κινητικότητας Europass, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση της σημασιολογικής διαλειτουργικότητας μέσω του ευρωπαϊκού μοντέλου μάθησης και των ευρωπαϊκών ψηφιακών διαπιστευτηρίων για τη μάθηση.
27. Να αναπτύξει περαιτέρω και να παράσχει στήριξη σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και συμμαχίες ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως τα «ευρωπαϊκά πανεπιστήμια», ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να παρέχουν κοινά προγράμματα και να απονέμουν κοινά πτυχία, σύμφωνα με τα εργαλεία της ΕΕ και της Μπολόνια.

28. Να αναπτύξει περαιτέρω και να παράσχει στήριξη στις συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, μεταξύ άλλων μέσω του προγράμματος Erasmus+ και της στήριξης πολιτικής, ώστε να μπορέσουν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους και να λειτουργήσουν ως πρότυπα για τον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προάγοντας την απρόσκοπτη και ενσωματωμένη κινητικότητα στις ευρωπαϊκές διαπανεπιστημιακές πανεπιστημιούπολεις, προωθώντας τη χρήση μικροδιαπιστευτηρίων και διερευνώντας τις επιλογές και τα αναγκαία μέτρα —σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τις φοιτητικές οργανώσεις και τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη— για ένα πιθανό σήμα κοινού πτυχίου με βάση ένα κοινό σύνολο κριτηρίων που θα έχουν συνδιαμορφωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
29. Να αναπτύξει περαιτέρω και να παράσχει στήριξη για εθελοντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ που μπορούν να αυξήσουν την κινητικότητα στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπως οι Ακαδημίες Εκπαιδευτικών Erasmus+ και τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας.
30. Να παράσχει περαιτέρω στήριξη από το πρόγραμμα Erasmus+ μέσω της ενθάρρυνσης της συνεργασίας και της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ των κρατών μελών για τη διασφάλιση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και των αποτελεσμάτων των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό που πραγματοποιούνται σε τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένης της εικονικής και της μικτής μάθησης.
31. Να συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη προς μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τη διδασκαλία και την εκμάθηση γλωσσών, ιδίως μέσω δραστηριοτήτων μάθησης από ομοτίμους, της προώθησης πρωτοβουλιών και εκδηλώσεων όπως η Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών, και της συνεργασίας με ενδιαφερόμενους φορείς και διεθνείς οργανισμούς όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης και το οικείο Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών και ο ΟΟΣΑ για την ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων για την εκμάθηση γλωσσών, συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών εργαλείων και εργαλείων ΤΝ.

32. Να προωθήσει τη δημιουργία συνεργειών και συμπληρωματικότητας μεταξύ των προγραμμάτων της ΕΕ που αφορούν τη μαθησιακή κινητικότητα, όπως το Erasmus+ και το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, και άλλων χρηματοδοτικών μέσων σε ενωσιακό, διεθνές, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, όπως τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, ιδίως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, με την πρωτοβουλία Aim, Learn, Master, Achieve (ALMA), ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των δράσεων που προωθούν ευκαιρίες μαθησιακής κινητικότητας σε όλα τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων με τη στήριξη της εφαρμογής εργαλείων και στρατηγικών για την αύξηση της συμμετοχής των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες.
33. Να στηρίζει τα κράτη μέλη, κατόπιν αιτήματός τους, στις προσπάθειές τους να μεταρρυθμίσουν και να ενισχύσουν στρατηγικές ή προσεγγίσεις διεθνοποίησης και/ή κινητικότητας σε εθνικό επίπεδο και σε πολλές χώρες χρησιμοποιώντας εργαλεία της ΕΕ, όπως το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης και οι ευκαιρίες Erasmus+.
34. Να εκπονήσει έως το 2025 μελέτη σχετικά με τις ευκαιρίες, τις προκλήσεις και τις επιπτώσεις της ισόρροπης κινητικότητας (συμπεριλαμβανομένης της κινητικότητας με ακαδημαϊκές μονάδες και της κινητικότητας για την απόκτηση πτυχίου) στην ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες συνέπειες του φαινομένου της κυκλοφορίας εγκεφάλων.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Πλαίσιο πολιτικής για την κινητικότητα των εκπαιδευτικών

Στην ανακοίνωση της Επιτροπής του 2020 σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025³³, αναφέρεται ότι η Επιτροπή «θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη θέσπιση ενός πλαισίου πολιτικής για την αύξηση της συχνότητας και της ποιότητας της μαθησιακής κινητικότητας των εκπαιδευτικών στην Ευρώπη με βάση τις πρακτικές ανάγκες κινητικότητάς τους».

Το ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)³⁴ περιλαμβάνει συγκεκριμένες δράσεις για τον τομέα προτεραιότητας των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών. Στις δράσεις αυτές περιλαμβάνεται και η διερεύνηση της δυνατότητας διαμόρφωσης ενός πλαισίου πολιτικής για την κινητικότητα των εκπαιδευτικών.

³³ COM(2020) 625 final.

³⁴ EE C 66 της 26.2.2021, σ. 1.

Η λογική πίσω από αυτό το πλαίσιο είναι ότι υπάρχουν συγκεκριμένες προκλήσεις για τους εκπαιδευτικούς, οι οποίες αναλύονται επίσης στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2023) 719 final.

Το πλαίσιο αυτό περιγράφει μια σειρά δράσεων που μπορούν να υλοποιηθούν σε σχολικό, τοπικό, περιφερειακό και συστημικό επίπεδο, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια στην κινητικότητα των εκπαιδευτικών που εντοπίζονται στα κράτη μέλη της ΕΕ. Επιδιώκει να χρησιμεύσει ως πηγή έμπνευσης για τα ενδιαφερόμενα μέρη που επιθυμούν να αναπτύξουν τις δικές τους στρατηγικές για την κινητικότητα των εκπαιδευτικών σύμφωνα με τα αντίστοιχα συστήματά τους και να λειτουργήσει ως εργαλειοθήκη ιδεών για την αύξηση της κινητικότητας των εκπαιδευτικών. Το πλαίσιο συμπληρώνει και επεκτείνει τις δράσεις που προσδιορίζονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, ιδίως της ευρωπαϊκής κινητικότητας, κατά την αρχική και ενδοϋπηρεσιακή εκπαίδευση και κατάρτιση³⁵, καθώς και για την προώθηση της αξίας της κινητικότητας των εκπαιδευτικών στα σχολεία και τις κοινότητες. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου τονίζεται ο θετικός αντίκτυπος που έχει η μαθησιακή κινητικότητα στο εξωτερικό στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών και στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενώ παράλληλα προσδιορίζονται τα εμπόδια στην κινητικότητα. Το παρόν παράρτημα εξετάζει την ανάγκη υπέρβασης αυτών των εμποδίων, ώστε να καταστεί η κινητικότητα των εκπαιδευτικών, σύμφωνα με τις ανάγκες των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, βιώσιμη επιλογή τόσο στην αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών όσο και κατά τη διάρκεια της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξής τους.

³⁵ ΕΕ C 167 της 21.4.2022, σ. 2.

Η βασική ιδέα είναι ότι η μαθησιακή κινητικότητα θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αρχικής εκπαίδευσης και της επαγγελματικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών: μπορεί να αυξήσει την ελκυστικότητα του επαγγέλματος και είναι σημαντική για την περαιτέρω εξέλιξη των σχολείων και των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης προς την κατεύθυνση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης.

Η Επιτροπή θα στηρίζει τα κράτη μέλη κατά τη θέσπιση των αναγκαίων ρυθμίσεων και μέτρων που περιγράφονται στο παρόν έγγραφο, ιδίως μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και της μάθησης από ομοτίμους. Τα μέτρα αυτά θα βασιστούν στις ορθές πρακτικές που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, όπως οι Ακαδημίες Εκπαιδευτικών Erasmus+, οι οποίες αποσκοπούν στην παροχή στήριξης στους εκπαιδευτικούς στην αρχή της σταδιοδρομίας τους και στην ενίσχυση της επαγγελματικής εξέλιξής τους.

Σύμφωνα με το εθνικό τους σύστημα, τα ενδιαφερόμενα μέρη σε σχολικό, περιφερειακό, τοπικό και συστημικό επίπεδο θα μπορούσαν να επιτύχουν τους γενικούς στόχους που περιγράφονται ανωτέρω με τους εξής τρόπους:

1. Διάθεση ευκαιριών κινητικότητας στο πλαίσιο της αρχικής εκπαίδευσης και της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών
 - α) Αρχική εκπαίδευση
 - εξέταση της ενσωμάτωσης ευκαιριών συμπεριληπτικής και ισόρροπης ως προς το φύλο κινητικότητας στην αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών ως συνιστώμενο μέρος των προγραμμάτων σπουδών·
 - αναγνώριση της μαθησιακής κινητικότητας ως αναπόσπαστου μέρους της αρχικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών και αναγνώριση, ιδίως, της διδασκαλίας στο εξωτερικό ως ισοδύναμης με την ενδοσχολική κατάρτιση σε εθνικό ίδρυμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης, κατά περίπτωση·
 - όπου είναι δυνατόν, διάθεση χρονικών διαστημάτων μέσα στο ακαδημαϊκό έτος («παράθυρα κινητικότητας») κάθε αρχικής εκπαίδευσης εκπαιδευτικών, ώστε τα άτομα που σπουδάζουν για να γίνουν εκπαιδευτικοί να μπορούν να συμμετέχουν εύκολα σε περιόδους κινητικότητας χωρίς να επηρεάζονται οι σπουδές τους·
 - συμπερίληψη ενοτήτων ή στοιχείων στην αρχική εκπαίδευση εκπαιδευτικών που αποσκοπούν στην καλλιέργεια των απαιτούμενων δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την υλοποίηση περιόδων μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό.

β) Συνεχής επαγγελματική εξέλιξη

- αναγνώριση των αποτελεσμάτων της περιόδου κινητικότητας ενός εκπαιδευτικού στο εξωτερικό ως θεμιτού και πολύτιμου μέρους των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του·
- όπου είναι δυνατόν, προσδιορισμός και ενσωμάτωση των παραθύρων κινητικότητας στο σχολικό έτος, όταν ενδείκνυται και είναι ευχερής η αποστολή και η υποδοχή εκπαιδευτικών και μελλοντικών εκπαιδευτικών και όταν εξασφαλίζεται αναπλήρωση των εκπαιδευτικών, όπου χρειάζεται·
- σύναψη διμερών συμφωνιών σε εθνικό ή, κατά περίπτωση, περιφερειακό επίπεδο για τη διευκόλυνση, ιδίως, της αναγνώρισης και της συγκρισιμότητας των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτώνται (π.χ. μέσω κοινού πλαισίου ποιότητας και με τη χρήση της διαθέσιμης σε ευρωπαϊκό επίπεδο τυποποιημένης ορολογίας για τις δεξιότητες)·
- κατά περίπτωση και με βάση τις εθνικές αρμοδιότητες, στήριξη των σχολείων με κατάλληλους πόρους και ευέλικτες διαδικασίες όταν απαιτείται προσωρινή αναπλήρωση των εκπαιδευτικών σε κινητικότητα.

2. Βελτίωση της συνεργασίας σε τοπικό επίπεδο χάρη στην ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικής προσέγγισης για την κινητικότητα των εκπαιδευτικών:

- α) Ενσωμάτωση της κινητικότητας των εκπαιδευτικών στη συνολική ανάπτυξη των σχολείων
- ενθάρρυνση των υπευθύνων χάραξης πολιτικής, των διευθυντών σχολείων, των εκπαιδευτών για εκπαιδευτικούς και των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών να καθορίσουν τον τρόπο με τον οποίο η μαθησιακή κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένης της κινητικότητας των εκπαιδευτικών, ανεξαρτήτως της προϋπηρεσίας ή του φύλου τους, μπορεί να ενσωματωθεί στις στρατηγικές για την ανάπτυξη των σχολείων·
 - εξέταση βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων ώστε η μαθησιακή κινητικότητα να αποτελέσει μέρος της συνολικής στρατηγικής για την ανάπτυξη των σχολείων, συμπεριλαμβανομένων της αποστολής και της υποδοχής εκπαιδευτικών (όπως και των εκπαιδευτικών σε κατάρτιση και του λοιπού σχολικού προσωπικού) και σχεδίων συνεργασίας με οργανισμούς στο εξωτερικό (συμπεριλαμβανομένης της διαδικτυακής συνεργασίας)·

- εφαρμογή προοδευτικής στρατηγικής για την υλοποίηση αυτών των στόχων, αρχής γενομένης από τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και πλατφορμών και από τη διμερή συνεργασία και τη συνεργασία με διασυνοριακές περιοχές·
- όπου ενδείκνυται, προώθηση της συνεργασίας μεταξύ σχολείων στην ίδια περιοχή ή περιφέρεια για τη διευκόλυνση της αναπλήρωσης εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σε προγράμματα μαθησιακής κινητικότητας·
- αξιοποίηση του τοπικού συστήματος των οργανισμών που ασχολούνται με την εκπαίδευση και την κατάρτιση για την εξεύρεση εταίρων στο εξωτερικό·
- δημιουργία δικτύων συμμετεχόντων ιδρυμάτων μεταξύ των κρατών μελών για την ανάπτυξη ενός συστήματος κινητικότητας εκπαιδευτικών με βάση τα μητρώα των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών εκπαιδευτικών αρχών, τις σχολικές κοινοπραξίες, την κοινότητα eTwinning και άλλα υφιστάμενα δίκτυα·
- ενίσχυση της κινητικότητας των εκπαιδευτικών χάρη στη βελτίωση των γλωσσικών ικανοτήτων τους, την αύξηση της χρήσης καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και εκμάθησης γλωσσών και την εισαγωγή της πολυγλωσσίας στην τάξη.

β) Διάθεση των αναγκαίων πόρων

- εξέταση της διάθεσης ειδικού προσωπικού (συντονιστών κινητικότητας) για την προετοιμασία και την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων κινητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης προς εκπαιδευτικούς σε κινητικότητα, της στήριξης σε ιδρύματα υποδοχής και αποστολής και της διεκπεραίωσης διαδικασιών υλικοτεχνικής μέριμνας και διοικητικών διαδικασιών που αφορούν, για παράδειγμα, τη στέγαση, τη φορολογία εισοδήματος και την κοινωνική ασφάλιση στο καταλληλότερο επίπεδο (σχολεία, τοπικές αρχές εκπαίδευσης και κατάρτισης)·
- εξέταση της συγκέντρωσης πόρων σε επίπεδο τοπικών αρχών εκπαίδευσης και κατάρτισης για την αντιμετώπιση του διοικητικού φόρτου που συνεπάγεται η προετοιμασία και διαχείριση έργων κινητικότητας, ιδίως για να μπορούν τα σχολεία που διαθέτουν τα λιγότερα μέσα να συμμετέχουν σε δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας·
- βελτίωση της ικανότητας των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης να υποδέχονται και να επωφελούνται από τις δραστηριότητες κινητικότητας τόσο των εν ενεργεία όσο και των μελλοντικών εκπαιδευτικών, αξιοποιώντας πλήρως τη συνεργασία με τις Ακαδημίες Εκπαιδευτικών Erasmus+·
- αναγνώριση του έργου του προσωπικού που καθιστά επιτοπίως δυνατές τις ευκαιρίες κινητικότητας·
- στήριξη των σχολείων που δραστηριοποιούνται σε σχέδια κινητικότητας, με την παροχή πρόσθετων πόρων·
- προώθηση συνεργειών με άλλα τοπικά, εθνικά και ενωσιακά ταμεία, ιδίως με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, επιπλέον του Erasmus+.

3. Προώθηση των οφελών της μαθησιακής κινητικότητας και υποστήριξη της με την απαραίτητη κατάρτιση
- ενημέρωση των υπευθύνων λήψης αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα του συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης (ιδίως των διευθυντών σχολείων και άλλων διευθυντικών στελεχών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο) σχετικά με τα οφέλη της διασυνοριακής μαθησιακής κινητικότητας για το εκπαιδευτικό προσωπικό και τον αντίκτυπό τους στην ανάπτυξη των οργανισμών, μεταξύ άλλων με την παροχή βοήθειας προς τους μαθητές για να αναπτύξουν ικανότητες στον τομέα των ξένων γλωσσών·
 - κατάρτιση των διευθυντών σχολείων σε θέματα ανάπτυξης των σχολείων [μεταξύ άλλων με την παρακολούθηση εργασίας (job shadowing) στο εξωτερικό] μέσω της μαθησιακής κινητικότητας στο εξωτερικό·
 - δημιουργία κινήτρων και απόδοση αξίας στο έργο των διευθυντών σχολείων που εμπλέκουν τα σχολεία και το προσωπικό τους σε έργα κινητικότητας·
 - απόδοση αξίας και προώθηση των θετικών αποτελεσμάτων αυτών των εμπειριών για τους εκπαιδευτικούς, τους εκπαιδευομένους και την ανάπτυξη των σχολείων και της σχολικής εκπαίδευσης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
-

Πλαίσιο πολιτικής για την κινητικότητα των μαθητευομένων

Τα προγράμματα μαθητείας³⁶ αποτελούν κεντρική συνιστώσα των ευρωπαϊκών πολιτικών ΕΕΚ από το 2010, όπως διακηρύχθηκε αρχικά στο ανακοινωθέν της Μπριζ και εκ νέου επιβεβαιώθηκε το 2020 με τη δήλωση του Osnabrück και τη σύσταση του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα³⁷. Οι ειδικές προτεραιότητες πολιτικής έχουν έκτοτε εξελιχθεί και περιλαμβάνουν πλέον την υλοποίηση της διασυνοριακής κινητικότητας για μαθησιακούς σκοπούς και για τους μαθητευομένους. Η κινητικότητα των μαθητευομένων προσφέρει σαφή οφέλη στους νέους και τις νέες και τους ενήλικους εκπαιδευομένους όσον αφορά την κατάρτιση και την απασχολησιμότητά τους, στις επιχειρήσεις, καθώς διευρύνονται οι δεξιότητες του εργατικού δυναμικού τους, και στην κοινωνία στο σύνολό της. Ορισμένες από τις δεξιότητες και τις ικανότητες που μπορεί να προσφέρει η διασυνοριακή κινητικότητα (π.χ. ικανότητες στον τομέα των γλωσσών, διαπολιτισμικές δεξιότητες, οργανωτικές δεξιότητες και άλλες μεταβιβάσιμες δεξιότητες, ή ειδικές δεξιότητες σε τεχνικό τομέα που δεν διαθέτει η εταιρεία/το ίδρυμα αποστολής) δεν μπορούν να διδαχθούν εγχώρια. Ωστόσο, λόγω μιας σειράς συγκεκριμένων εμποδίων, όπως είναι οι πολύπλοκες νομικές υποχρεώσεις που σχετίζονται με το διοικητικό καθεστώς των μαθητευομένων, η ηλικία τους, τα διαφορετικά εθνικά προγράμματα μαθητείας και προγράμματα σπουδών, καθώς και ο κίνδυνος απώλειας παραγωγικότητας που αντιμετωπίζουν οι εργοδότες, οι μαθητευόμενοι έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε εμπειρίες μαθησιακής κινητικότητας. Το παρόν παράρτημα προτείνει ένα σύνολο δράσεων σε εθνικό επίπεδο που μπορούν να διευκολύνουν την κινητικότητα των μαθητευομένων σε συστημικό, ατομικό και εταιρικό επίπεδο. Επιδιώκει να χρησιμεύσει ως πηγή έμπνευσης για τα ενδιαφερόμενα μέρη που επιθυμούν να επεκτείνουν την κινητικότητα στη μαθητεία και να λειτουργήσει ως εργαλειοθήκη για την αύξηση της κινητικότητας στη μαθητεία. Βασίζεται στις διατάξεις της σύστασης του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2018, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας.

³⁶ Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2018, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας (ΕΕ C 153 της 2.5.2018, σ. 1), ως μαθητεία νοούνται τα προγράμματα τυπικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης τα οποία:

- α) συνδυάζουν μάθηση σε ιδρύματα εκπαίδευσης ή κατάρτισης με σημαντικό βαθμό μάθησης που βασίζεται στην εργασία σε εταιρείες και άλλους χώρους εργασίας·
- β) οδηγούν σε εθνικώς αναγνωρισμένα επαγγελματικά προσόντα·
- γ) βασίζονται σε συμφωνία που ορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μαθητευόμενου, του εργοδότη και, κατά περίπτωση, του ιδρύματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης· και
- δ) συνεπάγονται αμοιβή ή άλλου τύπου αποζημίωση για τον μαθητευόμενο, για τη συνιστώσα που βασίζεται στην εργασία.

³⁷ ΕΕ C 417 της 2.12.2020, σ. 1.

Συνιστάται στα κράτη μέλη να εξετάσουν το ενδεχόμενο θέσπισης ενός συνόλου δράσεων για τη στήριξη της κινητικότητας των μαθητευομένων στην ΕΕΚ με βάση τις ακόλουθες αρχές:

1. Πτυχές σε επίπεδο συστήματος για τη διευκόλυνση της κινητικότητας των μαθητευομένων
 - α) Συμπερίληψη της κινητικότητας των μαθητευομένων σε μια εθνική στρατηγική διεθνοποίησης για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, κατά περίπτωση, και σε τομεακές (οικονομικές) στρατηγικές, όπου ενδείκνυται. Οι στρατηγικές αυτές μπορούν να υιοθετήσουν μια σταδιακή προσέγγιση που βασίζεται στην κινητικότητα μικρής διάρκειας και στην κινητικότητα σε διασυνοριακές περιοχές ή επιλεγμένους τομείς, ή που προωθεί συστήματα συλλογικής ή εκ περιτροπής κινητικότητας μικρής διάρκειας.
 - β) Ενίσχυση της διεθνοποίησης με αξιοποίηση της τεχνογνωσίας των κέντρων επαγγελματικής αριστείας που συνδέουν τους παρόχους ΕΕΚ αναφοράς σε όλα τα κράτη μέλη, ενθαρρύνουν τη συνεργασία με ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών και επιδιώκουν την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και επαγγελματικών προσόντων υψηλής ποιότητας με επίκεντρο τις τομεακές ανάγκες σε δεξιότητες και τις κοινωνικές προκλήσεις. Τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας καλύπτουν ένα φάσμα δραστηριοτήτων, το οποίο περιλαμβάνει την ενσωμάτωση της κινητικότητας των εκπαιδευομένων στα προγράμματα σπουδών, καθώς και τη βελτίωση των ευκαιριών κινητικότητας των εκπαιδευομένων στο εξωτερικό και της ποιότητας των εν λόγω προγραμμάτων κινητικότητας. Λειτουργούν ως κινητήριες δυνάμεις της αριστείας και της καινοτομίας και προωθούν τον προδραστικό ρόλο της ΕΕΚ στην τοπική και περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη.

- γ) Τοποθέτηση ειδικού προσωπικού (π.χ. πρέσβεις, σημεία επαφής, συντονιστές κινητικότητας) σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο για τη διευκόλυνση και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την κινητικότητα των μαθητευομένων όσον αφορά τα διάφορα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα. Αυτό το ειδικό προσωπικό θα μπορούσε να συμβάλει στην προετοιμασία και την υλοποίηση σχεδίων και δραστηριοτήτων κινητικότητας, μεταξύ άλλων παρέχοντας καθοδήγηση σε μαθητευομένους και υποστήριξη στα ιδρύματα υποδοχής και αποστολής και αναλαμβάνοντας τη διεκπεραίωση διαδικασιών υλικοτεχνικής μέριμνας και διοικητικών διαδικασιών.
- δ) Προαγωγή της κινητικότητας στη μαθητεία, μεταξύ άλλων με την προώθηση της δημιουργίας νέων δικτύων ή την ενίσχυση υφιστάμενων δικτύων μεταξύ εργοδοτών, παρόχων ΕΕΚ, δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης και κοινωνικών εταίρων, και την αξιοποίηση υφιστάμενων πρωτοβουλιών όπως η Ευρωπαϊκή Συμμαχία για Θέσεις Μαθητείας.
- ε) Εξέταση ρυθμίσεων στο πρόγραμμα σπουδών για τη διευκόλυνση της κινητικότητας των μαθητευομένων χωρίς να κινδυνεύει η ολοκλήρωση των σπουδών τους, και την αναγνώριση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αποκτώνται στο εξωτερικό (για παράδειγμα, με την προσθήκη ειδικής ενότητας κινητικότητας στα προγράμματα σπουδών ή με την καθιέρωση εξ αποστάσεως μάθησης όπου χρειάζεται και όπου είναι δυνατόν).

- στ) Εξασφάλιση εύκολης πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με τις νομικές και διοικητικές απαιτήσεις για την κινητικότητα στη μαθητεία όσον αφορά την αποζημίωση και το νομικό καθεστώς των μαθητευομένων σε κινητικότητα.
- ζ) Μείωση του διοικητικού φόρτου της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων και επιτάχυνση των διαδικασιών θεώρησης και άδειας διαμονής για τους εισερχόμενους μαθητευόμενους υπηκόους τρίτων χωρών, κατά περίπτωση και σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2016/801³⁸.
- η) Προώθηση διμερών συμφωνιών για την κινητικότητα των μαθητευομένων με άλλα κράτη μέλη και, όπου είναι εφικτό, τρίτες χώρες (ή περιφέρειες, κατά περίπτωση) με σκοπό τη μείωση τυχόν εναπομενόντων φραγμών στην αναγνώριση και τη συγκρισιμότητα των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτώνται (π.χ. μέσω ενός κοινού πλαισίου ποιότητας που θα στοχεύει στα ειδικά εθνικά ζητήματα που συνδέονται με την κινητικότητα των μαθητευομένων και τα συστήματα μαθητείας στις δύο χώρες).
- θ) Όπου είναι δυνατόν, συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της παρακολούθησης των στρατηγικών και των προγραμμάτων κινητικότητας των μαθητευομένων.

³⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair) (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 21).

2. Στήριξη των μαθητευομένων

- α) Υλοποίηση της κινητικότητας με τρόπο συμπεριληπτικό, με την παροχή ειδικής στήριξης για τα άτομα με λιγότερες ευκαιρίες.
- β) Συμπλήρωση των επιχορηγήσεων του Erasmus+ με πρόσθετη χρηματοδότηση για την κάλυψη του κόστους της κινητικότητας των μαθητευομένων.
- γ) Προώθηση παιδαγωγικών ρυθμίσεων και εργαλείων για την υποστήριξη της κινητικότητας των μαθητευομένων, για παράδειγμα μέσω της εξ αποστάσεως μάθησης για την υπέρβαση των διαφορών στη διττή δομή της μάθησης και της κατάρτισης.
- δ) Παροχή περισσότερης στήριξης και προβολής στους μαθητευομένους, μεταξύ άλλων υποστήριξη της γλωσσικής προετοιμασίας [ανάπτυξη ειδικού υλικού για την εκμάθηση γλωσσών για ορισμένα επαγγέλματα στη (στις) γλώσσα(-ες) των χωρών υποδοχής].
- ε) Σχεδιασμός συνοδευτικών μέτρων για τους μαθητευομένους που μεταβαίνουν στο εξωτερικό, για παράδειγμα ενός συστήματος καθοδήγησης/διαμεσολάβησης για το προπαρασκευαστικό στάδιο, εικονικής κινητικότητας κατά το προπαρασκευαστικό στάδιο (για τη συμπλήρωση της κινητικότητας με φυσική παρουσία) και κατά την παραμονή στο εξωτερικό, και στήριξη των μαθητευομένων κατά την επιστροφή τους και την επανένταξή τους στο εργασιακό τους περιβάλλον και κατά τη χρήση των νεοαποκτηθεισών δεξιοτήτων και ικανοτήτων.
- στ) Προβολή ευκαιριών για μαθητευομένους σε σχολεία ΕΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών Erasmus+ και διεθνών προγραμμάτων κινητικότητας, μέσω ειδικού δικτύου συμβούλων και μέσων κοινωνικής δικτύωσης.
- ζ) Προβολή ευκαιριών για μαθητευομένους στη διαδικτυακή πύλη EURES, ώστε να παρέχεται βοήθεια στους εκπαιδευομένους σε κινητικότητα κατά τη μετάβασή τους στην αγορά εργασίας.

3. Στήριξη για τις επιχειρήσεις

- α) Εξέταση της παροχής οικονομικών κινήτρων σε εργοδότες ώστε να αποζημιώνονται για την περίοδο κατά την οποία οι μαθητευόμενοι βρίσκονται στο εξωτερικό, καθώς και στους μαθητευομένους ως ενθάρρυνση για να επιστρέψουν στον αποστέλλοντα εργοδότη τους (για παράδειγμα, πριμοδότηση κατά την ολοκλήρωση του προγράμματος ή επιδότηση μισθού εάν η πρόσληψη γίνεται μετά την αποφοίτηση).
- β) Εξέταση της παροχής στοχευμένης βοήθειας σε εργοδότες, ιδίως μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, για παράδειγμα με την υποστήριξη της δημιουργίας ενδιάμεσων δικτύων μεταξύ των χωρών υποδοχής και αποστολής, κατά προτίμηση σε τομεακή βάση, για να βοηθούνται οι επιχειρήσεις σε οργανωτικά ζητήματα και νομικές απαιτήσεις.
- γ) Προώθηση διασυνοριακών συνεργασιών μεταξύ κρατικών υπηρεσιών που εφαρμόζουν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και μαθητείας ή δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης (ΔΥΑ) και εργοδοτών με: τη διερεύνηση μέτρων που προσφέρουν ευκαιρίες επαγγελματικής κατάρτισης στο εξωτερικό για μαθητευομένους σε τομείς που επηρεάζονται από τη διττή μετάβαση· τη στήριξη διασυνοριακών συνεργασιών μεταξύ των εν λόγω κρατικών υπηρεσιών ή ΔΥΑ και ενώσεων εργοδοτών για την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων σε πράσινα και ψηφιακά επαγγέλματα μέσω προγραμμάτων μαθητείας· και την εξέταση διασυνοριακών περιφερειακών εταιρικών σχέσεων μεταξύ των εν λόγω κρατικών υπηρεσιών ή ΔΥΑ ως σημείου αφετηρίας.
- δ) Ενημέρωση των επιχειρήσεων για τις ευκαιρίες που προσφέρει το Erasmus+ και για την ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας, με έμφαση στα οφέλη της υποδοχής και της αποστολής μαθητευομένων στο πλαίσιο προγραμμάτων κινητικότητας.